

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. p) din Legea 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în sistemul public de pensii stagiul de cotizare reprezintă perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu declarație individuală de asigurare sau contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii.

La apariția Legii nr. 263/2010, art. 73 al. (1) preciza că persoanele care și-au pierdut capacitatea de muncă din cauza unor boli obișnuite sau a unor accidente care nu au legătură cu munca pot beneficia de pensie de invaliditate numai dacă au realizat stagiul de cotizare necesar în raport cu vârsta.

Acest stagiul minimal era prezentat tabelar, fiind cuprins între 1 an - pentru persoane cu vârsta de până la 20 de ani - și 27 de ani - pentru persoane cu vârsta de peste 60 de ani.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 680/26.06.2012, sintagma „în raport cu vârsta” din cuprinsul Art. 73, al. (1) ale Legii nr. 263/2010 a fost declarată neconstituțională, fiind ulterior eliminată prin Legea nr. 37 /2013 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, acest articol primind o nouă formulare: *"Art. 73. - Persoanele care și-au pierdut capacitatea de muncă din cauza unor boli obișnuite sau a unor accidente care nu au legătură cu muncă beneficiază de pensie de invaliditate, dacă au realizat, în condițiile legii, stagiul de cotizare"*.

Această decizie a fost adoptată deși, în punctul său de vedere, transmis la solicitarea CCR, Avocatul Poporului susținea că în mod corect s-a impus menținerea condițiilor formulate în textul inițial al Art. 73, al. (1) din Legea nr. 263/2010 - care preia integral art. 57 al. (1) din vechea Lege a pensiilor nr. 19/2000 - precizând că prin acest demers legislativ se asigura o descurajare a pensionărilor de invaliditate, care au generat în timp o creștere semnificativă a masei persoanelor beneficiare ale sistemului public înaintea împlinirii vârstei standard.

Or, pe fondul scăderii numărului de contribuabili, escaladarea acestui fenomen este de natură să ducă la o creștere exponențială a cheltuielilor ocazionate cu plata beneficiilor, în condițiile deteriorării îngrijorătoare a raportului de dependență.

De altfel, în acest context, imediat după intrarea în vigoare a Legii nr. 37/2013, începând cu data de 1 aprilie 2013, a crescut semnificativ numărul solicitărilor pentru acordarea pensiilor de invaliditate fără a se ține cont de stagiul de cotizare realizat în raport cu vârsta.

În cele mai multe dintre cazuri, valoarea calculată a acestor beneficii pe baza contribuțiilor plătite este derizorie - în unele situații fiind vorba chiar și de stagii de cotizare de numai o lună! - în timp ce diferența până la valoarea pensiei sociale minim garantată, stabilită în prezent la 400 lei, se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Pentru consolidarea sistemului public de pensii, în vederea asigurării viabilității sale pe termen mediu și lung, este însă necesară realizarea unui echilibru financiar asigurat de eficientizarea fluxurilor de venituri și cheltuieli.

În acord cu prevederile legislației europene în materie, statuate prin Regulamentul CE nr. 883/2004, România aplică în conformitate cu Art. 44, al. (1), legislația de tip B, valoarea prestațiilor acordate fiind dependentă de durata perioadelor de asigurare.

Pe de altă parte, întrucât conform Art. 57, al. (1), din același Regulament, instituția dintr-un stat membru nu este obligată să acorde prestații conform legislației pe care o aplică în situația în care durata totală a perioadelor de asigurare este mai mică de un an, se impune reconsiderarea acestui stagiu minim de cotizare și în cazul acordării pensiilor de invaliditate, prin completarea corepunzătoare a art. 73 (1) din Legea 263/2010.

Având în vedere cele prezentate, înaintăm spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor

Senator Găvrilă Ghilea

